

سرمقاله

دیپلماسی و چشم‌انداز منافع ملی

ادامه از صفحه یک

دیپلماسی باید به‌عنوان ابزاری در خدمت توسعه اقتصادی، افزایش امنیت ملی، و حفاظت از هویت فرهنگی کشور عمل کند. همچنین، در دنیای امروز که تهدیدات به‌صورت فزاملی و پیچیده به‌وجود آمده‌اند، تعاملات دیپلماتیک نه تنها در عرصه دولت‌ها، بلکه در عرصه بازیگران غیر دولتی نظیر شرکت‌ها، سازمان‌های بین‌المللی، و حتی جامعه مدنی نیز حائز اهمیت است.

یکی از برجسته‌ترین نمونه‌های دیپلماسی در شرایط کنونی، توافق اخیر ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است که در میانه بحران‌های سیاسی و تحریمی جهانی و در میزبانی قاهره به دست آمد. این توافق، صرف‌نظر از ابعاد فنی خود، یک دستاورد مهم دیپلماتیک است که نشان‌دهنده توانایی ایران در پیگیری منافع ملی از طریق کانال‌های دیپلماتیک و کاهش تنش‌های بین‌المللی است. توافق هسته‌ای و دستاوردهای آن نشان داد که دیپلماسی می‌تواند به‌عنوان ابزاری مؤثر برای کاهش فشارهای بین‌المللی و تثبیت امنیت منطقه‌ای عمل کند. این نوع تعاملات، که مبتنی بر اصول مذاکره و اعتمادسازی هستند، می‌توانند به‌طور مستمر از گسترش بحران‌های نظامی جلوگیری کنند.

اما هیچ دیپلماسی موفق‌ی بدون پشتوانه داخلی و اجماع ملی نمی‌تواند در عرصه بین‌المللی اثرگذار باشد. برای اینکه دیپلماسی به یک ابزار مؤثر در عرصه جهانی تبدیل شود، نیازمند یکپارچگی داخلی است. این یکپارچگی به معنای داشتن توافق در سطح ملی درخصوص اهداف استراتژیک و راهبردی کشور است. زمانی که جناح‌ها و نیروهای سیاسی مختلف در داخل کشور، بر سر سیاست‌های خارجی به اجماع برسند و در پی منافع کلان ملی باشند، می‌توانند دیپلماسی را به‌عنوان ابزاری کارآمد و پایدار برای مقابله با بحران‌های بین‌المللی به‌کار گیرند.

این اجماع ملی علاوه بر ایجاد ثبات و انسجام در سیاست خارجی، به کشور این توانایی را می‌دهد که در مذاکرات و تعاملات بین‌المللی از موضع قدرت برخورد کند و از یک طرف، از طرف دیگر اعتماد و همکاری کشورها را جلب کند. بدون این پشتوانه، دیپلماسی همواره با چالش‌هایی نظیر بی‌اعتمادی و عدم اعتبار مواجه خواهد شد.

در نهایت، دیپلماسی نباید تنها به‌عنوان ابزاری برای حل بحران‌های کوتاه‌مدت نگرسته شود، بلکه باید به‌عنوان یک استراتژی بلندمدت برای حفظ و ارتقای منافع ملی در سطح جهانی پذیرفته شود. در این راستا، دیپلماسی باید شامل برنامه‌های پیشگیرانه برای جلوگیری از بحران‌ها، تقویت روابط تجاری و اقتصادی، تعمیق همکاری‌های علمی و فرهنگی، و ایجاد شبکه‌های امنیتی و سیاسی باشد که نه تنها در دوران بحران، بلکه در دوران ثبات نیز مؤثر باشد. دیپلماسی باید به‌عنوان یک فرآیند مستمر و چندوجهی، به حفظ صلح و امنیت جهانی و در عین حال ارتقای منافع ملی کشورها کمک کند. در دنیای امروز که بحران‌ها و چالش‌های جهانی به‌سرت در حال تغییر و تحول هستند، دیپلماسی به‌عنوان ابزاری حیاتی برای مدیریت و هدایت منافع ملی در عرصه بین‌المللی شناخته می‌شود. برای موفقیت دیپلماسی، نیاز به یک نگاه فراجناحی، توجه به منافع بلندمدت کشور، و اجماع ملی است. توافقات بین‌المللی به‌عنوان یکی از ابزارهای اصلی دیپلماسی باید از برای کاهش تنش‌ها، ایجاد اعتماد و تقویت امنیت و ثبات جهانی بهره گرفته. در نهایت، دیپلماسی باید به‌عنوان یک استراتژی بلندمدت و فراتر از بحران‌ها برای حفظ منافع ملی در سطح جهانی پذیرفته شود.

خبر
حضور خبر ساز خاتمی و کرویی در یک مراسم ختم حجت الاسلام والمسلمین محمد خاتمی و حجت الاسلام والمسلمین مهدی کرویی با شرکت در مجالس تحريم مرحوم جماعتی از اعضای بیت حضرت امام(ره) خیرساز شدند. به گزارش ایسنا؛ صبح شنبه ، پیکر مرحوم حجت الاسلام والمسلمین محمدعلی جماعتی (ره)، از اعضای باسابقه دفتر امام خمینی (س)، با حضور چهره‌های سیاسی و مذهبی در حسینیه جماران تشییع شد. در این مراسم، نماز میت بر پیکر آن مرحوم توسط قاضی‌الاسلام والمسلمین سید محمد خاتمی اقامه و پیکر آن مرحوم برای خاکسپاری به حرم مطهر امام خمینی منتقل شد. این اولین حضور، سید محمد خاتمی در یک مراسم پس از مرخص شدن از بیمارستان بود. رئیس جمهور پیشین کشورمان که چندی پیش به دلیل عارضه قلبی در بیمارستان بستری شده بود؛ در مراسم مراسم تشییع و اقامه نماز بر پیکر مرحوم محمدعلی جماعتی (ره) در حسینیه جماران حضور پیدا کرد. امروز نیز، حجت الاسلام والمسلمین مهدی کرویی در مراسم ختم حجت‌الاسلام والمسلمین محمدعلی جماعتی (ره)، شرکت کرد. این اولین حضور حجت الاسلام والمسلمین مهدی کرویی، پس از رفع حصر در یک مراسم عمومی بود.

چگونه فیلتر ینگ، چاشنی سقوط دولت شد؟

درس نپال برای عصر دیجیتال

گروه سیاسی- در کمتر از یک هفته، نپال شاهد سقوط دولت و تولد یک «دموکراسی دیجیتال» بود؛ جایی که تصمیم‌گیری‌های سیاسی نه در پارلمان، بلکه در سرورهای دیسکورد صورت گرفت. جوانانی که پیش‌تر در فضای مجازی علیه فساد فریاد زده بودند، اکنون سرنوشت کشور را با رأی آنلاین رقم می‌زنند.

بود. کانال‌ها برای بحث‌های تاکتیکی، طراحی مسیرهای تظاهرات، سازماندهی کمک‌های اولیه سازماندهی کرد. استراتژی هوشمندانه آن‌ها برای می‌شدند. این سرور، کمتر شبیه به یک شبکه اجتماعی و بیشتر شبیه به یک مرکز فرماندهی و کنترل توزیع‌شده و متن‌باز عمل می‌کرد. یکی از مزایای کلیدی دیسکورد، نبود الگوریتم‌های تقویت‌کننده محتوا است. اطلاعات به ترتیب زمانی در کانال مشخص خود نمایش داده می‌شود که این امر از ایجاد اتاق‌های پژواک و پلاستیک و سرانجام، شلیک مستقیم، تنها در روز اول به کشته شدن دست کم ۱۹ نفر منجر شد؛ رقمی که در روزهای بعد از ۵۰ نفر فراتر رفت. این خشونت دولتی، آخرین ذره مشروعیت دولت را از بین برد و آتش خشم عمومی را شعله‌ورتر کرد.

دموکراسی با نظرسنجی: انتخابات آنلاین بی‌سابقه

انقلابی‌ترین جنبه جنبش، استفاده از نظرسنجی‌های دیسکورد برای انتخاب نخست‌وزیر موقت بود. پس از استعفاى اولیه، سرور به یک پارلمان مجازی تبدیل شد. بحث‌ها در گفت‌وگوها نامزدها معرفی شدند و مجموعه‌ای از نظرسنجی‌ها برای سنجش حمایت عمومی برگزار شد. در نظرسنجی نهایی که به انتخاب سوشیلا کارکی انجامید، بیش از ۷,۰۰۰ رأی ثبت شد.

این فرآیند، هرچند غیررسمی، مشروعیت خود را از مشارکت توده‌ای می‌گرفت. بحث‌ها به قدری تأثیرگذار بودند که در تلویزیون ملی پوشش داده می‌شدند و سرور دیسکورد را عملاً به مرکز ثقل سیاسی کشور تبدیل کردند. انتخاب نهایی به عنوان اجماع جنبش به رئیس‌جمهور و فرمانده ارتش ارائه شد. فهرست نهایی نامزدها شامل چهره‌هایی بود که به مواضع ضدفساد، استقلال شهرت داشتند، مانند شهردار کاتماندو، بالن شاه، اما در نهایت کارکی به دلیل ویژگی‌های منحصربه‌فردش به عنوان گزینه مورد اجماع ظهور کرد.

این رویداد، یک تحول کلیدی در ماهیت کدنگری دیجیتال را به نمایش گذاشت. جنبش‌های پیشین مانند بهار عربی، از رسانه‌های اجتماعی عمدتاً برای بسیج و اطلاع‌رسانی استفاده می‌کردند. اما نسل Z نپال از یک پلتفرم برای سازماندهی داخلی، رایزنی و مهمتر از همه، تصمیم‌گیری استفاده کرد؛ یعنی برای امری که در ذات خود، یک کنش حکمرانی است. دیسکورد دیگر ابزاری برای تأثیرگذاری بر سیستم سیاسی موجود نبود، بلکه به پلتفرمی برای جایگزینی موقت آن تبدیل شده بود.

اشباح درون ماشین: اطلاعات نادرست و رادیکالیسم

این بخش به تحلیل انتقادی خطرات ذاتی این مدل می‌پردازد و اذعان می‌کند که ماهیت باز و غیرمتمرکز این پلتفرم، آسیب‌پذیری‌های قابل

اخبار

پزشکیان شجاع است یا صورت مسئله را پاک می‌کند؟

رئیس‌جمهوری در سخنانی عامل تورم را بزرگی دولت‌ها دانسته و از طرح موضوع کاهش ساعات کاری کارمندان را رهبری انقلاب و نمایندگان مجلس خبر داده و خواستار مجوزی برای این تغییر شده اما بیش از سیاستون یا چهره‌های دولتی، کاربران شبکه‌های اجتماعی به این سخنان واکنش نشان داده‌اند.

به گزارش ایسنا، مسعود پزشکیان صبح روز پنجشنبه - ۲۰ شهریور - در سفری یک‌روزه به استان اردبیل در جمع اعضای شورای برنامه‌ریزی و توسعه این استان، با طرح پرسشی درباره علت وجود تورم در اقتصاد ایران، گفت: «مهمترین عامل تورم ما (دولت) هستیم. دولت بیش از حد بزرگ شده است؛ ما هم پول و درآمد نداریم و همه را خرج یک دولت بزرگ می‌کنیم. هرجا هم کم‌وکسر می‌آوریم پول چاپ می‌کنیم و همین تورم ایجاد می‌کند.» رئیس‌جمهوری با انتقاد از دیدگاه کسانی که همچنان معتقد به گسترش دولت هستند، تصریح کرد: «خدمت آقا و نمایندگان هم عرض کردم به ما اجازه دهند کارمند ما ساعت ۹ بیاید و ساعت ۱۳ برود. لازم نیست ساعت ۷ بیاید و ساعت ۱۴ یا ۱۵ یا ۱۶ برود. کاری انجام نمی‌دهیم؛ کار نداریم که انجام دهیم ولی گاز و برق و آب هم مصرف می‌کنیم، واقعا صادقانه صحبت کنیم که چه کار می‌کنیم که این‌همه وقت می‌گذاریم؟ فقط برق را مصرف می‌کنیم، بعد می‌گوییم کم آوردیم. رهبری انقلاب در جلسه‌ای که چندروز پیش خدمتشان بودیم تأکید کردند:اسراف نکنیم.» این سخنان با واکنش‌هایی در شبکه‌های اجتماعی مواجه شده است. برخی این سخنان را شجاعانه توصیف کرده‌اند و خواستار پیش گرفتن الگویی مشابه در سایر نهاده‌ا و دیگر بخش‌های حکمرانی از جمله مجلس شورای اسلامی شده‌اند. موافقان سخنان رئیس‌جمهوری علاوه‌بر کاهش مصرف انرژی و به‌طبع آن کاهش میزان ناترازی‌ها، به کاهش هزینه‌ها در بخش اجرایی، محدودشدن برگزاری جلسات و صرف هزینه برای آن‌ها به مواردی ضروری و تنظیم‌گری فیش‌های حقوقی مسئولان و مدیران دستگاه‌هایی براساس کارکرد متناسب و اثربخش را هم از جمله نتایج اجرای این سیاست در نظام اداری می‌دانند و خواستار زمینه‌چینی دولت برای اجرای بهتر این سیاست با اتصال سیستمی و آنلاین بخش‌های مختلف اداری به یکدیگر و افزایش راندمان کاری با کوتاه‌ترشدن ساعات ادارات شده‌اند. در مقابل برخی هم تمایل دولت به چنین اقدامی را موجب کاهش کارآمد و کارایی فعلی نظام اداری دانسته‌اند. مخالفان دیدگاه رئیس‌جمهوری، سخنان او در این زمینه را «پاک‌سازی صورت مسئله» توصیف یا نسبت به کاهش میزان کار مفید در ادارات از آنچه در شرایط فعلی انجام می‌شود ابراز نگرانی کرده‌اند. آنان دولت را قافق برانده برای رفع مشکلات نظام و ساختار اداری می‌دانند و طرح این سخنان از سوی رئیس‌جمهوری را در چارچوب رفع مسئولیت از خود تلقی می‌کنند. یک عضو مجلس شورای اسلامی هم در واکنش به این سخنان، بیکاربودن کارمندان را نتیجه سیاست‌گذاری‌های رئیس دولت توصیف کرده و او را از سرزنش کارمندان برحذر داشته است.

حضرتی:

باید با همدلی از مشکلات عبور کنیم

سی و هشتمین نشست ارکان اطلاع‌رسانی دولت برگزار شد. به گزارش ایسنا به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، سی و هشتمین نشست ارکان اطلاع‌رسانی دولت با موضوع بررسی اقدامات صندوق توسعه ملی و همچنین هم‌اندیشی پیرامون موضوعات دولتی چهارم پرداخت. طلمه مهاجرانی، پرشش، چالش اصلی این الگوی جدید انقلابی باقی می‌ماند.

بحران نپال نتیجه مستقیم تلاش یک دموکراسی شکننده برای وارد کردن یک مدل استبدادی کنترل اینترنت بود که اساساً با فرهنگ سیاسی آن ناسازگار بود: کتاب راهنمای چین/هند «قانون رسانه‌های اجتماعی ۲۰۲۵» نپال تلاشی برای تقلید از مدل‌های حکمرانی اینترنت همسایگان قدرتمندش بود که شامل دیوارهای آتش ملی، نظارت گسترده و مسئول دانستن پلتفرم‌ها برای محتوای کاربران است. «دیوار آتش بزرگ» چین و استفاده روزافزون هند از قطعی اینترنت و دستورات حذف محتوا، الگوی این رویکرد بود. چرا نتیجه معکوس داد؟ برخلاف چین، نپال یک دموکراسی چندحزبی (هرچند ناقص) است. برخلاف هند، نهادهای دولتی آن بسیار ضعیف‌تر هستند و ظرفیت اجرای چنین کنترل‌های گسترده‌ای را بدون برانگیختن یک واکنش شدید مردمی ندارند. تلاش برای تحمیل قوانین دیجیتال استبدادی بر جامعه‌ای با آرمان‌های دموکراتیک، نتیجه‌ای انفجاری به همراه داشت.

رم‌گشایی از توثیت علی‌اکبر ولایتی درباره فضای مجازی

تندر وها تن به اصلاحات می‌دهند؟

مردم، تغییرات اثربخش و جلوگیری از بی‌تدبیری‌های هزینه‌ساز» بود و حکایت اعتراف تلویحی به هزینه‌ساز بودن فیلترینگ برای کشور داشت: هزینه‌هایی که هم نارضایتی مردم را شامل شده و هم زمینه‌ساز سوءاستفاده دشمن و نفوذ گسترده در کشور.

با این حال، مشخص نیست که توثیت‌های اخیر ولایتی، نظر شخصی او است که خطاب به مسئولان نوشته شده یا آنکه باید در آینده نزدیک شاهد تحولات گسترده‌ای در حاکمیت و تصمیمات آن باشیم. اما آنچه به نظر می‌رسد این است که حاکمیت هم به این نتیجه رسیده که باید به سمت ایجاد تغییرات در کشور رفت. اما آیا تندر وها تن به پذیرش این تغییرات می‌دهند؟ تحرکات آنان در مخالفت با گام دوم رف فیلترینگ، انتقادات و همه‌ها درباره عدم ابلاغ قانون عفاف و حجاب و همچنین درخواست محاکمه طرف و روحانی نشان می‌دهد که آنان با استفاده از همان حربه‌های همیشگی به دنبال این هستند که از ایجاد تغییرات جلوگیری کنند؛ روش آنها هم همان همیشگی است: دو قطبی سازی و تقسیم جامعه به دو شقه؛ مانند مرضی آقاآهرانی که به نتیجه رای مردم کتایه زده است. اما آیا موفق خواهند شد؟ این سوالی است که پاسخ آن به اقدامات مسئولان و حاکمیت دارد و باید دید در ماه‌های آینده اصلاحات گسترده‌تری در کشور رخ می‌دهد یا خیر.

انقلاب، هم رسیده است. چنان‌که ولایتی در اواخر تیرماه در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «حفظ انسجام ملی مورد تأکید مقام معظم رهبری می‌تواند شامل تغییر برخی رویکردهای اجتماعی حاکمیت و محور قراردادن رضایت مردم شود، به گونه‌ای که برای آن‌ها ملموس باشد. مردم خود را اثبات کردند و اکنون نوبت مسئولین است. شیوه‌های منقضی شده دیگر پاسخگوی جامعه پس از جنگ نخواهد بود.» در واقع، این روزها حفظ انسجامی که در دوران جنگ ۱۲ روزه به دست آمد، از مهم‌ترین دستاوردهای چند سال اخیر است که علی‌اکبر ولایتی هم بر آن تأکید داشت. اگرچه توثیت ولایتی ابهاماتی هم به همراه داشت و مشخص نبود این توثیت از سر توصیه نوشته شده یا آنکه جنبه خبری دارد، اما طرح این موضوع از سوی فردی با سابقه ولایتی، نشانه‌ای از ایجاد تغییرات در کشور بود؛ خاصه آنکه چند روز پس از این توثیت، علی لاریجانی، سکات دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی را به دست گرفت. انتصاب لاریجانی که حکایت از حرکت به سوی مسیری اعتدال در مهم‌ترین نهاد امنیتی کشور بود، در کنار توثیت ولایتی اهمیت ویژه‌تری پیدا کرد.

پیشنهادی مهم درباره فضای مجازی

در این میان، ۴۴ روز پس از انتشار توثیت ولایتی، او توثیت مهمی را با هشتگ‌های «فضای مجازی» و «هزینه‌ساز» منتشر کرد که برخی آن را به معنای برداشته شدن فیلترینگ تعبیر کردند. توثیتی که جان کلام آن عبارتی چون «رضایت بیشتر

تندروها در حالی مشغول سدانازی جلوی به سرانجام رسیدن مطالبات ملی هستند که پس از برقراری آتش‌پس میان ایران و اسرائیل، چهره‌های سیاسی و تحلیلگران اقتصادی و اجتماعی بارها از ضرورت حرکت به سمت اصلاحات گفتند. در روزهای که فضای سیاسی کشور با مسائلی چون فعال شدن مکانیسم ماشه و اما و اژه‌ها بر سر شروع دوباره جنگ گره خورده است، در سوی دیگر، برخی از افراطیون و مخالفان دولت در تلاش هستند که با سدسازی بر سر حل مسائلی که خواست و مطالبه مردم است، بحران‌ها را بیش از پیش به هم گره بزنند.

به بیان دیگر، تندروها این روزها در تلاش هستند تا بار دیگر با پافشاری بر اجرای قانون عفاف و حجاب، جلوگیری از برداشته شدن فیلترینگ و همچنین تسویه‌حساب‌های سیاسی با معماران برجام، فضای سیاسی کشور را ملتهب‌تر کنند تا به هدف خودشان نزدیک‌تر شوند. اقداماتی که می‌تواند انسجام شکل‌گرفته از سوی مردم پس از جنگ را خردش‌دار کند.

ضرورت حرکت به سمت اصلاحات

تندروها در حالی مشغول سنگ اندازی جلوی به سرانجام رسیدن مطالبات ملی هستند که پس از برقراری آتش‌پس میان ایران و اسرائیل، چهره‌های سیاسی و تحلیلگران اقتصادی و اجتماعی بارها از ضرورت حرکت به سمت اصلاحات گفتند. ضرورتی که به تأیید رئیس‌جمهور و چهره‌هایی چون علی‌اکبر ولایتی، مشاور رهبر